

ČIKAŠKA BORZA OPROSTILA SOVJETE

Voditelji borze izjavili pred Fieševim odsekom, da se bile ruske spekulacije postavne, etične in brez sovražnih namenov. Zadržajo priznanje sovjetske vlade

Chicago. — Voditelji čikaške borze so 29. sept. izjavili pred Fieševim kongresnim odsekom, ki preiskuje komunistične aktivnosti v Ameriki, da ne vidijo ničesar, kar bi demoraliziralo cene ameriških pšenici; o tem je prepričan vsled tega, ker so se naročila držala gotove meje in niso bila pod gotovo ceno. Nevarnost pa je, če se iz nezakonske vlade lotijo brežmejnega spekuliranja na ameriških borzah. Iz tega razloga je čikaška borza odredila določene transakcije sovjeto, kar amata, da ni lepo, če vlade, ki imajo neomejen kapital na razpolago, tekmujejo s privatnimi biznisi.

John A. Bunnell, predsednik borze, je dejal, da je prepričan, da namen prodajanja ruske pšenice ni bil demoralizirati cene ameriških pšenici; o tem je prepričan vsled tega, ker so se naročila držala gotove meje in niso bila pod gotovo ceno. Nevarnost pa je, če se iz nezakonske vlade lotijo brežmejnega spekuliranja na ameriških borzah. Iz tega razloga je čikaška borza odredila določene transakcije sovjeto, kar amata, da ni lepo, če vlade, ki imajo neomejen kapital na razpolago, tekmujejo s privatnimi biznisi.

"Ta zadeva bi se morala poravnati v Washingtonu", je rekel Bunnell. "Ako je sovjetsko spekuliranje krivično, tedaj je krivično v vsakem ameriškem businessu. Ameriška vlada bi morala imeti določbe za reguliranje transakcij med inostranskimi vladam in ameriškim borzami. Teh določb še nima."

Kongresnik Fish je bil iznenaden vsled teh besed. Rekel je, da je v New Yorku slišal drugačno sodbo o ruskih spekulacijah kakor v Chicagu.

Več zaposlenosti v Angliji kot pred petimi leti

Deset milijonov delavcev zaposlenih, 700.000 več kot leta 1925

London, 30. sept. — Čeprav je danes v Angliji dva milijona delavcev brez dela, jih je več zaposlenih kot pred petimi leti. Uradne številke kažejo, da je danes okrog deset milijonov delavcev zaposlenih v 700.000 več kot v letu 1925. Številke dalje kažejo, da industrije v Angliji danes upošljuje sedem odstotkov več v konsumirajo 13 odstotkov več surovin kot so leta 1925. Tovarne avtov in električnih aparatov ter avlopredilnice imajo danes devet odstotkov več delavcev, pri transportnih podjetjih jih je 12 odstotkov. Največ nazadovanja je med rudarji. Premogovniška industrija je silno padla. V letu 1924 je bilo 1.216.000 stalno zaposlenih rudarjev, dočim jih je danes komaj milijon.

Mati Jones še vedno vlni med življenjem in smrtjo
Washington, D. C. — Smrt matere Mary Jones, stoletne borecice za pravice rodu, se pričakuje v desetih dneh. Tako je rekel zadnji pondeljek njen zdravnik, dr. N. H. Howlett. Vsa dan je slabša, da ni tri dni na nobeni organski bolezni. Zdravnik pričakuje, da je zaradi smrti v spanju.

POJASNILO

Vse štiri vprašanja od strani društev glede sedanje kampanje naj služi sledeči pojasnili:
Kampanja med mladino, katere se prične danes, dne 1. oktobra in konča 31. marca 1931, je v smislu zaključka letne seje gl. odbora predvsem med angliško poslujočimi društvi in mladino do 30. leta starosti. Kampanje se pa seveda lahko udeležijo katerokoli slovenska poslujoča društva in izjemo, da se prijavi zadevnemu odboru, v katerem so: Donald J. Lotrich, John Lokar in Joseph A. Slavovich. Torej društva, katere se želijo udeležiti te kampanje, naj to nemudoma sporočijo omenjenemu odboru in bodo upravičena do letih nagrad in pravic v teku kampanje kot društva, za katere je kampanja razpisana.

Obenem so neprošeni društveni tajniki, naj nikar ne držijo na domu prestopnih listov iz odnosa razloga, da se leti pošljejo s pismom. Pošljejo naj jih takoj, kakor hitro jih prejmejo od članov.

Administracija in vprašanja brezposelnosti

Ljudska lobija urgira Hooverja, naj skliče izredno zasedanje kongresa, ki naj razpravi o tem vprašanju

Washington, D. C. — (F. P.) — Benjamin C. Marsh, tajnik ljudske lobije, je te dni ponovno apeliral na predsednika Hooverja, naj skliče izredno zasedanje kongresa ter določi appropriate v vsoti pol milijarde dolarjev, ki naj se porabi za gradnjo javnih del, da se tako omili brezposelnost. Marsh opozarja na statistiko vladnih dohodkov, ki niso bili v končanem fiskalnem letu nič manjši kot prejšnjega leta in kažejo, da bi vlada lahko pričela s konstrukcijskimi deli, ki jih ima v programu.

"Ameriškomu ljudstvu se goi krivica," pravi Marsh v svoji izjavi, "ker se administracija ne zaveda odgovornosti in ne stavi nobenar v prilog brezposelnosti delavcem in njihovim družinam, ki sta v pomankljivi radi industrijske depresije. Predsednik bi ne smel čakati na redno zasedanje kongresa, da sprejme nartje za odpravo industrijskih aktivnosti, temveč bi moral iti na delo takoj in sklicati izredno zasedanje, na katerem se bi razpravljalo o tem prečnem vprašanju."

"Poročila zveznega zakladniškega tajnika govori, da je v Ameriki 15.780 milijonarjev, ki prejemajo več stotico letnih dohodkov. Tem vlada znižuje davke, ne zmeni se pa za druge, ki trpe krivice vsled arogantnosti plutokracije, ki daje direktive in kontrolira zvezno in državne vlade."

NESREČE V INDUSTRIJAH RASTEJO

Probleti leto je bilo 23.000 delavcev ubitih v ameriških industrijah

Washington, D. C. — (F. P.) — W. O. Stack, predsednik Mednarodne asociacije za preprečitev nesreč v industrijah, je v svojem govoru pred delegati te organizacije izjavil, da se število nesreč od leta do leta večja. V letu 1929 je bilo 23.000 delavcev ubitih pri delu v Združenih državah, več kot tri milijone je pa bilo ranjenih.

Narščanje smrtnih nesreč, je dejal Stack, je pripisovati mehanizaciji industrije in priganjstvu. Nezakonski zakoni za varstvo delavcev pri delu so drugi vzrok narščanju nesreč. Stack je pokazal, da v državah, ki imajo dobre odškodninske zakone, je število nesreč v industrijah manjše kot v državah, kjer so zakoni za varstvo delavcev pomankljivi.

Svilni delavci izvoljevali svoje zahteve

Paterson, N. J. Svilni delavci, ki so zastavljali pri Columbia Silk Co., so se te dni vrnili na delo, ko je družba pristala v njihove zahteve za zvišanje mezde in skrajšanje delovnika s 11 na 10 ur na dan. Stavko je vodila National Textile Workers unija.

Unije se ne strinjajo z Greenom

Državna delavska federacija v Utahu se izrekla za zavarovanje proti brezposelnosti

Salt Lake City, Utah. — (F. P.) — Kot izgleda se delavke unije ne strinjajo z Greenom, predsednikom Ameriške delavske federacije, ki se je na zborovanju izvršnega odbora federacije v Atlantic Cityju izrekel proti državnemu zavarovanju delavcev soper brezposelnosti. Nasprotno stališče zagovarja newyorške šikovske strokovne organizacije, kanadski delavski kongres in več drugih delavskih unij. K slednjim se je sedaj pridružila tudi državna delavska federacija v Utahu, ki je zborovala te dni v Salt Lake Cityju.

Delegatje so sprejeli resolucijo, ki urgira Hooverjevo administracijo, naj se zavzame za ustanovitev federalnega fonda, iz katerega naj bi se izplačevala podpora brezposelnim delavcem. V to svrhu naj bi vlada obdavčila industrijske, ki s uvažanjem novih strojev in iznajdb reducirajo število delavskih del v svojih podjetjih.

"Konzolidacije družb, koncentracija bogastva in veržne trgovine, vse to pomeni zaslužek delavcev v mestih in na farmah," se glasi besedilo druge resolucije, ki je bila sprejeta na konvenciji. Delegatje so se izrekli za podpravljanje šolanja, da se tako odpravi silo, ki se povzroča konzolidacije železniških družb.

Vprašanje zavarovanja soper brezposelnosti, starostna pokojnina, akcijne delovnih ur in višje meje so tvorile predmet dolga debata in zadnje resolucije se niso razločile s veliko večino glasov.

Smrti dveh

Is Clevelanda: Umri je Frank Simončič, star 59 let, doma iz Brode pri Cerkljah in član št. 126 SNPJ, bil je tu 32 let in zapuščal vdovo, dva sinova in štiri hčere. — Smrtno se je ponorečil pri delu Jos. Simc, ki zapuščal tu staro, dva brata in pet sester. — Dalje je umrl Frank Strumbel, star 45 let in doma iz Vinkovca pri Žužemberku; tu je bil 26 let in zapuščal ženo, štiri sinove in dve hčeri. — Šlikar Božidar Jakac je dobil dovoljenje iz Washingtona, da lahko ostane še šest mesecev v Združenih državah.

Is Calumeta: Zelo nevarno sta bila zadnje dni pobita v rudniku rojaka Frank Lenarčič, kateremu je slomilo roko in Math Straus, katerega je debel kamen hudo ranil na glavi. Oba sta v bolnišnici.

Is Rock Springsa, Wyo.: Umri je po težkih telesnih poškodbah pri delu v rovu Rudolf Hribernik, star 27 let in rojen v Minnesoti. Zapuščal ženo in dva otroka.

Is Johnstowna, Pa.: Pri teptu, ki je nastal pri krtah v kluču, je bil ubit rojak Frank Likar, Edward Suster in Frank Lesar sta bila arretirana.

Stavke v Sangaju ogražajo industrije

Washington, D. C. — V zvezi s napornimi kitajskimi nacionalističnimi vlade, da razbije delavsko gibanje v Sangaju, se ji na črti ni poročili, kot govori poročilo ameriškega konzula C. O. Spamerja, ki ga je poslal zveznemu trgovinskemu departmentu v Washington. Dvesto tisoč delavskih dni je bilo izgubljenih v prvih šestih mesecih tega leta radi stavk v industrijah v Sangaju in 33.000 delavcev je bilo prizadetih. Nepokoj se še ni polegel in v teku so priprave za nadaljnje štrajke.

Preprečeno načrtanje
Huntville, Ala. — Milicarji so zadnji pondeljek z bajoneti odprčili vrata, ki je navajala na jeto, da linča zamorca.

DOMAČA VINO-REJA NE BO NAD-LEGOVANA

Prohibični direktor naznanja t-muniteto, dokler se ne prodaja. Farmaki odbor bo pomagal vinogradnikom.

Washington, D. C. — Aparat izvajanja ameriške prohibicije postaja mehak in popustljiv napram pljači, ki se izdeluje doma in samo zato, da se doma popije. Prohibični direktor Woodcock je naznanil sadno soboto, da federalni prohibičniki ne bodo nadlegovali privatnih vinorejov, ki predajo sadne sokove doma za svojo porabo, dokler ni dokaza, da te "sokove" potem prodajajo.

Woodcock je namignil, da zakon ne brani take pljače, če ni pljača "faktično upijanjiva", toda izkušnja je pokazala, da so sodišča še oprostila obtožence na podlagi tega, da so ugotovili upijanjivost takih pljač.

Obenem je prišla vest, da je federalni farmaki odbor sklenil pomagati vinogradnikom v Californiji a posojilom, da strlijo s dobrim uspehom letošnjo pridelok grozdja, ki je neki silno dober. To je menda varstvo, da je Woodcock satanil eno oko glede vinorejov v privatnih kuhinjah in kletah.

Carinski zidovi ne preprečujejo delavcev

Pomočni avstrijski trgovski tajnik je izjavil, da je vrnitev carinske cenzure izredno težavno

Washington, D. C. — (F. P.) — Priznanje, da protekivne carinske določbe ustvarjajo položaj, ki nudi ugodno polje za brezposelnost in industrijsko depresijo, je izrekel R. Klein, pomočni tajnik v zveznem trgovinskem departmentu, v svojem govoru, ki ga je imel pred člani Ameriške trgovinske zbornice v Washingtonu. To je razvidno tudi iz industrijske depresije in brezposelnosti, ki je nastala v Evropi in v Združenih državah.

V govoru se je bavil s brezposelnostnim vprašanjem v Veliki Britaniji in drugih evropskih državah. Skoro vse države so se takoj po vojni obdale s carinskimi zidovi, ki ovirajo industrije in trgovino v splošnem. V Angliji je na primer okrog dvestotisoč rudarjev brez dela, ker je s novimi carinskimi določbami Anglija izgubila trge za svoj premog.

Sodi se, da je v vseh evropskih državah nad sedem milijonov delavcev brez dela. Situacija je kritična in se približuje ekonomski anarhiji, ki končno lahko dovede evropske narode do resnih konfliktov.

Klein je zagovarjal stališče ekonomske konference, ki se je 1. 1927 vrhila v Ženevi in se izrekla za revizijo carinskih določb med posameznimi državami, ki naj tvorijo podlago pri reševanju vprašanja brezposelnosti in industrijske depresije, ki je glavni problem pred vladami evropskih držav.

Zdravniška oskrba za delavce

Los Angeles, Cal. — Člani Union Labor Benefit lige v Los Angelesu prejema kompletno zdravniško in zobozdravniško oskrbo za nizko vso \$1.50 na mesec. Odkar je bila ustanovljena zdravniška klinika za delavce, ki spadajo v omenjeno organizacijo, je bilo delavskih zdravniških oskrb več kot dvajset tisoč delavcev, njihovih žen in otrok. Vse to jih je stalo okrog \$30.000, ki so jih prispevali za vzdrževanje klinike, kar je dve tretjini manj kot bi bili morali plačati, če bi se zatekali za zdravniško oskrbo k privatnim zdravnikom in zdravstvenim institucijam.

Kriza v pleteninarski industriji

Nadprodukcija povzroča znižavanje mezd

Philadelphia, Pa. — (F. P.) — Drastične mezdne redukcije so bile v zadnjih mesecih uvedene v pleteninarski industriji, piše John W. Edelman, urednik glasila pleteninarske unije. Poleg tega mnoge tovarne obratujejo le par dni v tednu in posledice občutijo pletenarski delavci, ki so uposleni v teh tovarnah. Vse redukcije mezd in skrajšanje delovnika se položaj ni izboljšal v tej industriji. Industrijo tepe nadprodukcija, ker je preveč blaga na trgu, ni pa odjemalcev, da bi pokupili pletenarske izdelke. Kompeticija med tovarnarji je velika in cene izdelkov padajo in tovarnarji vidijo edino rešitev iz položaja v znižavanju delavskih mezd. Edelman pravi, da bi bila edina močna strokovna unija vseh pletenarskih delavcev amoična stabilizirati industrijo, ki je zabredla v akutno krizo.

Pred kratkim se je vrnil javen shod pletenarskih delavcev v Readingu, Pa., ki je bil dobro obiskan. Kot govorniki so nastopili Edelman, Emile Rieve, predsednik Ameriške federacije nogavičarskih delavcev ter John Peel, organizator United Textile Workers unije.

Nesodobnost pletenarskih delavcev v Readingu, ki so uposleni pri Rosedale Hosiery Co., je priklopilo do vrhunca, ko jim je družba snila mezo za 10% in podaljšala delovni čas od devet na deset ur na dan. Ti delavci so organizirani, a sedaj se je pojavila med njimi želja, da pristopijo v unijo, v kateri vidijo rešitev in slabega položaja. Vstopili so v stik s Svetovno strokovnih unij v Readingu in s socialistično mestno upravo in izrazili željo, da polijejo med njimi organizatorje. Sedaj je v teku kampanja za organiziranje unije, ki obeta, da bo uspešna.

STANOVANJSKE RAZMERE V NEW YORKU

Četrtna prebivalcev v New Yorku stanuje v hišah, ki niso ogrevane s modernimi sanitarnimi napravami

New York. — (F. P.) — Nesamitarna razmera, ki spominjajo na srednji vek, temne, breztrane in vlažne sobe — to so temeljna stanovanja, ki jih lastujejo privatne osebe in jih oddajajo v najem delavskim družinam. Okrog dva milijona ljudi ali ena četrtna prebivalstva v New Yorku stanuje v hišah, ki so bile zgrajene pred 1. 1901 in o katerih se je komisija, ki je v prošlem letu preiskovala stanovanjske razmere, izrekla, da bi se morale podreti, ker so legla nalezljivih bolezni in ogražajo zdravje prebivalcev.

Mestna vlada je sicer pričela s podiranjem teh stanovanj, toda delo počasi napreduje in bo vso najmanj petdeset let, če bo nadaljevala s sedanjim programom, predno bo demolirala vsa temeljna stanovanja, ki jih je komisija obveljala za nevarne in navadno pasti v slučaju požara. Te pasti so odgovorne za 60% nesreč, ki se dogode, ko izbruhnejo požari.

Za odpravo teh razmer se je izrekla tudi socialistična stranka, ki urgira mestno vlado, naj prične s gradnjo municipalnih stanovanj po sistemu dunajske občine. Mestna vlada bi lahko zgradila moderna in sanitarna stanovanja in jih oddajala najemnikom po nižjih cenah kot privatni lastniki, ki se ne brigajo za drugo kot kupčenje svojih profitov. Da bi bil tak projekt izvedljiv, dokazuje dunajska občina in nekatere druge evropske velemestih, ki so se zavzele za odpravo nesamitarnih stanovanj in v tem oziru se znanujejo velike uspehe.

NASELNIŠKE OB- LASTI NADLEGUJEJO ANGLEŽE

V prošlem letu je bilo arretiranih več kot en tisoč Britov na obtožbo raznih prestopkov

Washington, D. C. — (F. P.) — Več kot osemsto angleških podanikov se je v mesecu avgustu nahajalo v ameriških zaporih radi tehničnih obošč glede kršitve imigracijskih zakonov. V prošlem letu je bilo arretiranih 1.663 Angležev, ker so vedoma ali nevedoma kršili imigracijske določbe. Angleško poslanstvo v Washingtonu in britski konsuli v omejenih mestih imajo vedno polne roke dela, da rešijo svoje ljudi iz krempljev naselniških oblasti.

Večina arretirancev so delavci. Prihajajo iz Kanade čez mejo v pričakovanju, da jim bodo Združene države nudile ugodnejše življenje. Mnogo priseljencev tvorijo mornarji, ki so zapustili svoje ladje, ko so dospeli v ameriška pristanišča in se niso odpravili na formalnosti o kvotnih določbah. Dosti jih pride brez angleškega potnega lista in ti so tako, ko so zasledeni, vrženi v zapor, kjer morajo čakati, da oblasti ugotovijo njihovo angleško državljanstvo.

Imigracijski zakon določa desetmesečni zapor, visoko denarno kazen ali oboje, za tujerodca, kateremu se dokaže, da je prišel nelegalno v Združene države. V s'čaju, da je deportacija edina kazen za priseljence, je tak vrhunec v zapor za vsaj šest mesecev, kjer mora čakati toliko časa, da se obere zadostno število ljudi za deportacijo, kar je potem naloga za paravo v Bostonu ali v New Yorku.

Casopisje v Angliji poveda precej pozornosti postopanju ameriških oblasti napram angleškim državljanom. Priobčjuje članke, v katerih ostro kritizira imigracijske avtoritete. Laboritska vlada, ki priključuje, da bo nova odredba glede kvotnega števila angleških državljanov, ki se lahko iselijo v Združene države, smanjšala število nelegalnih vstopov, morda o tem vprašanje in ni dotedaj izdala še nobenega protesta.

Ali znanstveniki že verujejo v Boga?

Več kot polovica vladnih uslužbakov in mislecev je zavrgla staro vero

Chicago. — Professor Edward L. Schaub, vodja departmanta filozofije na Northwestern univerzi, je poročal zadnje nedeljo na forumu Prve kongregacionalne cerkve v Evanstonu, da je znanost pokopala stari pojem o Bogu in nadomestila ga je z novim pojmom, ki bazira na "test tubah" in katerega priznava večina vodilnih filozofov. Schaub je rekel, da pokopani Bog je bil Bog religioznost, ki so tega Boga imeli za svoje orodje, da so molili k njemu in od njega pričakovali ščedežev.

Schaub je poročal o rezultatu svoje ankete glede te stvari. Vsem vodilnim znanstvenikom in filozofom na svetu je poslal polo v vprašanju, če še verujejo v Boga starega pojma, ki je v zvezi s ljudmi in od katerega se lahko kaj ismoli. Od njih, ki so odgovorili, je 41,5 odstotkov izjavilo, da še verujejo v takega Boga, dočim je 41,5 odgovorilo, da ne verujejo in 16,7 odstotkov je izjavilo, da so agnostiki.

Mnogo mrtvih v Jugoslaviji, ko je jes poili
Aleksinac, Jugoslavija, 30. sept. — Včeraj je počil jes, ki je v zvezi s tukajšnjim rudnikom. Domneva se, da je 20 oseb izgubilo življenje.

DRUŠTVENE VESTI

Naznanila in objave krajevni društev SNPJ

Warwood, W. Va. — Članstvu društva št. 333: Dne 19. oktobra se vrši 3-mesečni račun, katere naj se vsi člani udeležijo radi važnih poslov. Ne samo da se člani ne udeležujejo sejemov, temveč zanemarjajo plačevanje asessmenta ter se na tajnika obračajo, naj čaka. Kot izgleda, bom kmalu moral sam plačevati vse asessment. Vsem je znano, da se razmere slabše, a še niso tako slabe, da ne bi zmogli plačati asessmenta. Zakaj imamo dovolj za druge stvari? Premisliti moramo, da je društvo prvo, ker človek ne ve kdaj ga zadene nezdrava ali bolezen. Radi tega opozarjam vse člane, naj se za naprej ne zanašajo na tajnika. Kdor ne more plačati, naj pride na sejo in naj prosí članstvo, da zanj založi in blagajno. Tako naj vsak stori, da bo prav. Ravnanje se bom v vseh ozihi po pravilih. Na polletni seji je gl. odbor razpravljal o vprašanju izrednih članov. Gl. tajnik da naj objavi tajnika, da tako člane opomni, da ne bodo pustili društva. Moje mnenje je, da to vsak tajnik stori, če se ga opominja ali ne. Toda to je krivda vsakega prizadetega člana samega. Jaz govorim za naše društvo v prvi vrsti. Razmere so slabe povsod. Tu delamo od 2-4-5 dni v teden. V tem letu je bilo pri našem društvu izrednih 11 članov in vsakega se je opominilo, ali zmanjšano. Odsledaj naprej naj vsak član pazi, da bo redno plačal, ako ne, bo sveda suspendiran, krivdo pa naj vsak sam sebi pripiše. Pri našem društvu se ravna po pravilih in nobenemu članu ni moglo simulirati. Nekateri so menili, da se pri SNPJ preveč plačuje v skladi. Pomislite pa, ne, da kakšne ugodnosti imajo pri SNPJ, ki jih pri drugih organizacijah ni. Delajmo za večjo SNPJ, ker tako je prav, kajti ona skrbi za nas. Slavko Jergović, tajnik.

North Chicago, Ill. — Naznanjam članom št. 14, da se od sedaj naprej vrše sejo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne. Denar za asessment se začne pobirati ob polni uri. Kdor je bil enkrat poročan, kdor je brez dela in v stiski glede asessmenta, naj dotoljni pride na sejo ter naj pove svoje razmere, pa bo društvo zanj plačalo asessment. To se razume tako, da društvo denar povrne, kadar si opomore iz slabega položaja. Tudi je se bilo povedano, da na tajnika se naj ne zanaša nobeden; on sam nima denarja.

Velikokrat se kdo jezi proti meni, če društvo ima denar v blagajni, zakaj ne bi zalodilo asessment zanj. Ampak jaz pri blagajni nimam nič opraviti, da bi mogel za katerega zaloditi asessment. Ako hočete družbeni sklep kakor je, pridite na sejo, pa presudite kakor se vam zdi boljše. Tajnik, ali društveni odbor sam ne more nič ukreniti glede zalaganja asessmenta. Torej če hočete drugače kakor je, pridite na sejo, pa se sivar uredila. Skladi boste obenem tudi trimesečne račune. Nikar se pa ne jezite nad menoj radi suspendiranja, ker ni moja krivda. Pri vsem tem tudi nered suspendiranja ali izredni člani, kar s tem si napravljamo delo samemu sebi in glavnemu uradu. Kar se tiče bol. obiskovalcev, naj poročajo pismenim potjem ali pa osebo na seji, kot pravila zahtevajo. Tisti, kateri ne poročajo glede bolnika, ki ga je obiskoval, je suspendiran za mesec dni od bolniške podpore.

John Artach, tajnik.

Kenmore, O. — Članom društva št. 533 naznanjam, da se bodo društvene seje od sedaj naprej vršile vsako drugo nedeljo v mesecu točno ob 2. popoldne v navadnih prostorih.

Opozorjam člane da se polnoletno vlogo udeležijo prihodnje seje, ker bo mo razpravljali in volili zastopnike za federacijo društev SNPJ. Seja se bo vršila 12. oktobra in potrebno je, da pridejo vsi člani, da se ne bo pozneje govorilo, da smo nekje sklenili brez njihove volnosti. Ideja federacije je dobra in lahko jo uresničimo.

Člani naj si zapomnijo, da 25. v vsakem mesecu je sklenjen čas za plačevanje asessmenta. Kdor tega ne stori, se suspendira sam in to ni tajnikova krivda. Ko bi bratje in sestre malo bolj upoštevali pravila, bi bilo manj neugodnosti in kritik čez tajnika.

John Mesojedec, tajnik.

Hittman, Ohio. — Poslavljam člane in članice društva št. 488, da se udeležijo redno seji. Napredek društva je mogoče le, ako se člani zanimajo za istega, oziroma se udeležujejo seji vsaj enkrat vsake 3 mesece, kar zahtevajo pravila SNPJ, katere je vsak član in članica oblikoval izpolnjevati, ko je pristopil k največji slovenski podporni organizaciji v Ameriki. Posebno pa je važnim člane in članice, da se udeležijo prihodnje redne seje, ki se vrši 5. okt. ob 1. uri. Na dnevnem redu bo več važnih stvari, katerih ne more po pravilih sklopiti sam tajnik.

A. Pečnik, tajnik.

Durant City, Pa. — Naznanjam vsem članom društva št. 391, da je bilo na redni seji 21. sept. sklenjeno, da se plača izredni asessment iz društvene blagajne. Tistim, ki so se pred sejo plačali, se jim povrne denar s prihodnjim asessmentom. Nadležno je članstvo sklenilo, da se za otroke s prihodnjim mesecem plačuje po 20c in ne več po 30c kot doslej. Tole je pojasnilo. — Jacob Hebeve, tajnik.

Greensburg, Pa. — Naznanjam članstvu društva št. 235, da sem sprejel tajnikski posel dne 10. avgusta. Opozorjam vse člane in članice, da plačuje asessment pravočasno. Ravnanje bom po pravilih. Ako bo kateri član suspendiran, ne bo moja krivda. Vsek naj se prikloni na redni seji.

Društvo je sklenilo na seji 15. septembra, da član, kateremu ni moglo vredno plačati rednega asessmenta, naj se zgodi na seji. Ako bo članstvo zadovoljno, se mu plača asessment iz blagajne. Ako tega ne bohte upoštevali, boste suspendirani. Tajnik in blagajnik nimata pravice, da bi jemala denar iz blagajne za asessment za člane, zato opozorjamo vsa društvena zaključka, ki so storišeni v prid vsemu članstvu.

Frank Pirr, tajnik.

Anacosta, Mont. — Članstvu društva št. 108 sporočam, da je bil na prošli seji izvoljen za tajnika Jos. P. Kováčik, 615 E. St., kar se je prejelo tajnikski posel. Od sedaj naprej naj vsi člani plačujejo svoj asessment novemu tajniku in sicer pravočasno. Kdor se ne bo ravnal po pravilih, naj posledice pripiše samemu sebi in ne tajniku. Redna društvena seja se vrši vsaki tretji petek v mesecu ob 7. zvečer. Prosim člane, da to naknanično upoštevajo, pa bo vsakemu prav in tajnika bo objano delo.

Jos. P. Kováčik, tajnik.

Chisholm, Minn. — Članice društva "Lilija v vrtu" št. 322 smo sklenile na seji, katere se je vršila 14. sept., da priredimo veselico dne 29. oktobra v Mahetovi dvorani. Ujuzdno vabimo vse člene rojake in rojakinje in članice bližnjih društev, da se udeležijo te veselice, na kateri bo obilo zabave za vsakega. Va na našo veselico! Več o tem prihodnjič.

Mary Smolts, tajnica.

Olean, N. Y. — Ker je tajnik Tony Stavaha odstopil od tajništva, smo izvolili novo tajnika, Anso Stritof. Člani naj to upoštevajo, da ne bo kakšne pomote. V slučaju bolnosti naj vsak vasi Anni Stritof, 324 Coleman St., Anna M. Stritof, tajnica.

Federacije SNPJ

IZ KANSASA

Izvelek zapisnika seje Kanske federacije društev SNPJ, vršene se 21. sept. v Frontenack, Kan. — Zastopniki je bilo 15 društev in preostali gostov. Snurtnih slučajev od maja t. l. je bilo 5: Anton Zemlak, ubit v rovu; Ignac Jeršek, umrl valed plin; Frank Skibek, samomor; Edward Skubie, ubit v avni koliziji; Ela Potofan, smrt v ognju. Predsednik Wm. J. Strah posveja spornice, da v znak sočutja vstane.

John Rutar postane finančno in drugo poročila v imenu odbora, ki je arantiral Labor day izlet. Uspeh je bil povprečen, lahko bi bil bolj, ako bi se članstvo zavedalo, da je dolžnost sodelovati vseh 20 društev v vsem svojem članstvu. Nekaj je sveda krivda tudi kronična premošgovna krivda.

Priporočila se društvom, v prvi vrsti Sunflowers; da organizirajo nekakšen klub, ki bi gojili petje, godbo in v malem obsegu tudi dramatik, v kolikor je pač mogoče v danih razmerah, ter skrbel za boljše programe na svojih in naših veselicah. Eventuelne stroške bi se pomagalo kriti tudi iz federacijske blagajne.

Ker je v teku kampanja za pridobivanje novih mladih članov, je na vsak dolžnost, da sodelujemo vsi in tako pojačamo naše vrste. Ker bodo kontestanti prejeli nagrade iz gl. stana organizacije, zato je naša federacija dolžna le male nagrade, in sicer le angliško goviljočim društvom. Nagrade so pet, tri in dva dolarja.

Ant. Sular poroča, da ima v elektr. bi nekaj denarja za atletsko za kanske društva. Priporočila se so ostalim angliško goviljočim društvom, da organizirajo športne klube po zgledu društva Sunflowers.

Fred Gladus od društva "Kansas Rangers" navaja zapise, ki so se pojavile pri njegovem društvu, vendar upa, da se bodo dale premoštili v bližnji bodočnosti.

Narodni se, da A. Sular se za nedolžen čas dril imenovano vstopo, ki jo je prejel od atletičnega odbora SNPJ. Boglanno sprejeto, da se protesta pusti dopisom, kot sta bila pred kratkim dva napada na pok. Jos. Zaverinika. Zgodna konvencija, ki je sprejela resolucijo tikajede se svobodno bomo članstva, pa ni imela v mislih, da bo Ljudski glas objavil ta članec, izza katerih se bo metalo blato na nečiste osebe. Kritiki v teh dveh slučajih ne pride v poštev. Kritiki se odgovorne funkcije ali člane za njihove evenatle napake, če se pojavijo. Okorajiti se po smrti nečistega člana in izmetati iz sebe sovražstvo, katerega se goji le v življenju, smatramo za greh: napad na poštene tme. Resolucije sprejeta na konvenciji dolga, da se taki napadi ne prihodijo. Če bi se morala pridržati vsi, bi resolucija vsebovala samo besedilo: Ker se priobliči vse dopise brez izjeme. Ker je Prosveta naš list, zato protestujemo v imenu narodnikov, da bi se take napade prihodnje. Deluje gl. odbor, delajmo posamezni člani, društva in

Frank Oblak

7205 Butler St.

Pittsburgh, Pa.

Telephone Hilland 6424 J.

POZOR! POZOR!

Mošt

Kdor želi imeti mošt iz najboljega grozja in na dom postavljen po zmerni ceni, naj se obrne na mene pismeno ali osebno za vaa nadaljna pojasnila.

FRANK OBLAK

7205 Butler St.

Pittsburgh, Pa.

Telephone Hilland 6424 J.

deloval je pok. Jos. da list postane in ostane informativen in osveščevalen, ki pomaga članstvu do višje izobrazbe, potem katere je upanje v boljše dneve. Sprejeto, da se naredi slika Jos. Zaverinika za dvorani, kjer zborejemo.

Sprejeto, da se prihodnje redno zasedanje naše federacije vrši četrti nedeljo v februarju 1931. V slučaju potrebe lahko odbor skliče izredno sejo.

John Sular, zapisnikar.

GLASOVI IZ NASELIN

Kje naj hranimo naš denar?

Chicago, Ill. — To je vprašanje, ki se tiče gospodarskega stališča. Ko smo bili še v stari domovini, smo rekli: "Tukaj si ni mogoče kaj prihraniti, ker ni zaslužka. Pojdimo v Ameriko, tam se dobro zasluži in si lahko kaj prihranimo za življenje." In res, prišli smo sem v blaženo Ameriko z namenom, da si prihranimo denar, in ko smo bili en čas tukaj, smo spoznali, da ni tako kakor smo doma računali. Videli smo, da je treba tekoče delati za ameriški dolar; videli smo tudi, ako dobro ne pazimo na naš tekoče prihranjeni denar, da hitro izgine iz rok.

Zadnjih par mesecev večkrat čitamo v časopisih kako banke pokajo po Združenih državah. Ljudje, ki so leta hranili svoje cente in jih nalagali v banke, no danes morda ob vse. Sedaj, ko se banke zapirajo, se ališ pogovor med ljudmi, da ne vedo katera banka bi bila zanesljiva. Do danes se je še najboljši izkazalo, da so stavbinska in posojilna društva najbolj varna.

Jugoslovansko stavbinsko in posojilno društvo je eno tistih ustanov, kjer je varno, da nalagate vaš denar, ker se vam ni treba bati, da boste denar izgubili. Dne 3. oktobra bo odprta 48. serija; lahko postanete član in pridnete s gotovo vsoto plačevati tedensko, in vaš denar se vam orestuje po šest od sto, dočim na banki dobite samo po tri od sto, na zadnje pa vam še lahko nekega dne vrata zaprejo. Torej, odločite se koliko bi vsak teden vplačali, pa pridite na 2652 So. Central Pk. ave., v bližini 26. ulice. Tam boste dobili še več pojasnila, ki ga vam bo radovalje dal tajnik omenjenega društva.

Za publicistijski odbor,

Frank Udovitch.

Seznam priredb kluba št. 1 JSZ v sezoni 1930-31

Dne 28. oktobra dramatska predstava v dvorani OOPS.

Dne 30. novembra koncert "Save" v dvorani OOPS.

Dne 31. decembra Silvestrova zabava v Lawndale Manonic Temple.

Dne 26. januarja dramska predstava v dvorani OOPS.

Dne 22. februarja varietetni program (angleški) v dvorani SNPJ.

Dne 22. marca dramska predstava v dvorani OOPS.

Dne 26. aprila koncert "Save" v dvorani SNPJ.

Dne 1. maja prvomajska proslava v dvorani SNPJ.

Peter Bernik, tajnik kluba št. 1 JSZ.

ZAHVALA!

Podpisana se najiskrenejše zahvaljujem za nepriznanično zabavo, katere je bila prirejena za rojstni dan Johna in Alvena Drašček, dne 18. avgusta 1930.

John je še 18 let član SNPJ, in je najstarejši član pri društvu št. 470 SNPJ v Portlandu, Ore., Alvin je pa najmlajši član istega društva. Iskrena hvala članstvu in prijateljem za doletelo pri tej zabavi, in najlepša hvala vsem za darove.

Z bratskim pozdravom,

Katarina Drašček,

članica dr. št. 470.

Portland, Oregon. (Adv.)

POZOR! POZOR!

Mošt

Kdor želi imeti mošt iz najboljega grozja in na dom postavljen po zmerni ceni, naj se obrne na mene pismeno ali osebno za vaa nadaljna pojasnila.

FRANK OBLAK

7205 Butler St.

Pittsburgh, Pa.

Telephone Hilland 6424 J.

POZOR! POZOR!

Mošt

Kdor želi imeti mošt iz najboljega grozja in na dom postavljen po zmerni ceni, naj se obrne na mene pismeno ali osebno za vaa nadaljna pojasnila.

FRANK OBLAK

7205 Butler St.

Pittsburgh, Pa.

Telephone Hilland 6424 J.

POZOR! POZOR!

Mošt

Kdor želi imeti mošt iz najboljega grozja in na dom postavljen po zmerni ceni, naj se obrne na mene pismeno ali osebno za vaa nadaljna pojasnila.

FRANK OBLAK

7205 Butler St.

Pittsburgh, Pa.

Telephone Hilland 6424 J.

POZOR! POZOR!

Mošt

Kdor želi imeti mošt iz najboljega grozja in na dom postavljen po zmerni ceni, naj se obrne na mene pismeno ali osebno za vaa nadaljna pojasnila.

FRANK OBLAK

7205 Butler St.

Pittsburgh, Pa.

Telephone Hilland 6424 J.

Zahvala
Kenosha, Wis. — Dne 17. septembra je tukaj umrl Mihael Pleš, eden prvih slovenskih naseljenecv v Kenoshi. Bolehal je komaj teden dni. Pokopan je bil civilno na pokopališču Hill Crest. Pogreb je oskrbelo društvo št. 38 SNPJ, čigar član je bil od 1. 1906.

Pokojni je bil rojen 1. 1864 v Dovjem na Gorenjskem. Bil je naprednega mišljenja in sodeloval povsod, kjer je bilo treba njegove pomoči.

Iskrema hvala vsem, ki so darovali cvetlice in vence, posebno društvu Stalwarts in Miriji, ki je preskrbelo vse potrebno za dostojen pogreb. Pokojnik zapušta tukaj soprogo ter sina in hčer. Ohranimo mu časten spomin! — Poročevalec.

Članstvu društva št. 257.

W. Park (Cleveland), O. — Na redni mesečni seji dne 21. sept. je bil storjen sklep, da društvo zaključi poletno sezono s tem, da se zbere v nedeljo, dne 5. oktobra, na ses. Šusterščekovi farmi zraven N. Y. C. železnice ob 2. pop. Vrtila se bo mala zabava, obenem pa se poslovlimo od prireditel v prosti naravi. Ni napačnega ne bo, ako prinesete s seboj kaj za prigrizek. Za želje bo pa skrbelo društvo. Kako in s čim, je stvar tajna. Pridite, pa se boste prepričali. V slučaju slabega vremena se vrši zabava taden posneje, ravno ob istem času.

John Križmančič, tajnik.

Veselica društva št. 393

Worcester, N. Y. — Društvo "Slovenski farmar" št. 393 SNPJ v E. Worcesterju, N. Y., priredi zadnjo letošnjo veselico dne 5. oktobra ob 10. dopoldne na farmi brata James Milave v Worcesterju, N. Y. Mislim, da vam je že farma znana, zato vas prosimo, ne zamudite. Kmalu bo spet zima in ne bo nič veselje do spomladi. Treba, da se pomenimo kaj bomo delali. Pridite vsi. Zabave bo dosti za stare in mlade. Ne pozabite: 5. oktobra ob 10. dopoldne. Vabimo vse člane, članice in bližnje rojake. Na svidenje!

John Bonaniti, tajnik.

ZAHVALA

Na tem mestu se iskreno zahvalim soprobtom in gostem našega društva št. 16 SNPJ, vsem ki ste mi priredili nenadno zabavo "Surprise Party" dne 23. septembra 1930 sivec. Hvala posameznikom in društvom in sicer: Mr. in Mrs. Frank Zaitz, Mr. in Mrs. Anton Magister, Mr. in Mrs. Anton Bucher, Mr. in Mrs. John Lechner, Mr. in Mrs. Anton Kamnikar, Mr. in Mrs. Frank Perko, Mr. in Mrs. F. Mohar, Mrs. Kathis Milavec, Mr. in Mrs. Arthur La Salle, Mr. Ben Anderson, Mr. Lara Mathison, Dr. W. J. Blegen, Mr. Stanley Peters iz Detroit, Mich., Mr. in Mrs. Sherman in Mr. Louis Noeth. Najlepša hvala, ko ste tako bogato obdodili mize s vsem najboljšim. Tebi pa, Frank Zaitz, rečem, da si res izvrsten muzikant in srečni smo ko te imamo med nami, ker biljašo se dolgi zinski večeri in upam, da bomo kmali še več kokrat in dosti takih prijetnih in preživelih še mnogo veseljih ur v prijatelji in veseli društvu. Upam tudi, da se je vračal proti jutru demov vsak gost v največjem veselju, ker zabave je bilo izredno dovolj še posebno ker nam je igral Frank Zaitz vesale poskočnice. (To zabavo bi nam bili priredili preje ozromana na Labor Day, pa so jo odložili, da je prišla moja hčerka Gusnie domov iz bolnišnice, kjer se je nahajala od 1. sept.) Ta zabava se je vršila v prijateljski sprejem po mojem prihodu iz stare domovine. Rečem samo, upam in želim, da ob prvi priliki vam vsaj deloma vse to povrnem. Torej najlepša hvala vsem, ki ste prisostvovali, ostanete mi v spominu. Vaa: Pauline Vogrich, 625 So. Fifth Street, Milwaukee, Wis. — (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLUŽBO ISCE

Vdova je privolila sprejeti domaća hišna dela. Sponosba tudi za delo v prodajalni najbode kakorikoli podjetja. Pitate za pojasnila na: C. E. 1620 W. Grand Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

NAZNANILO.

Društvenim tajnikom in tajnikom
na tem potem naznanilo, da morajo
natančno vse spremembe naznave
glasov in glasilo, naznave svojih glasov
pri imenu in naznave odstopiti, šte-
tiki in izobčenih glasov upravičilo
Prosvete, da ne lahko tačno vredi im-
niti na postiljanje lista Prosvete. Ime
in naznave, katere pošljete glasov-
ni tajniku, ostanajo tam v arhivu in
jih upravičilo ne dobi. Torej je
celo valno, da vsake pošljete na ta-
kšno zato pripravljeno listično vs-
naznave upravičilo Prosvete pošljo.
Pri vsaki spremembi naznave naj
vsake omeni stari in novi naznave
Upravništvo v skladu sproti, da dru-
štveni tajniki in tajnice to upravičilo
Philip Godina, upravičilo.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LITRINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodna in Zdravna družba (tudi v Chicago) in Kanada: \$4.00 na leto, \$2.00 na pol leta; \$1.00 na četrt leta; na Chicago in Cleveland \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta; na in-ternacijo \$2.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada: \$4.00 per year, Chicago and Cleveland \$7.50 per year, foreign countries \$2.00 per year.

Čene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Advertising rates on agreement. Manuscripts will not be returned.

Nadatek na vsa, kar ima stik s Prosveto:

PROSVETA

3037-59 South Lawrence Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

133

Datum v člopu, ne priloži (Avg. 21-22), poleg vsega imena na nadpisu, da se ne bi zmotili pri naročanju. Prosimo, da se vnapaj za vsa leta.

Ali so mučeniki za reklamo?

Klerikalni Amerikanski Slovenec se je po svoji stari in skrajno predzorni navadi spet zaletel v Prosveto. Za pretezo si je izbral čikaški protestni shod proti fašističnim umorom v Trstu in z otročjo naivnostjo se repenči nad Prosveto, češ, da "ni storila svoje dolžnosti" v taki meri kot se v takih slučajih pričakuje" a tem, ker ni kričala o tistem shodu tako kot je kričal A. S. Prosveta bi lahko prezrla to otročje zaletavanje naših klerikalcev — ki si jemljejo iz zraka avtoriteto, da prav po fašistično predpisujejo drugim nekatere dolžnosti — kakor preze marsikatero drugo otročarjo in neopeteno polemiko v omenjenem listu, naperjeno proti Prosveti in njenim dopisnikom, toda v tem slučaju je treba pojasniti, kako nekateri nadležni nesramno zavijajo dejstva in izrabljajo žalostne dogodke na Primorskem v svojo bizniško in osebnostno reklamo.

Prosveta je povedala svojo sodbo o fašističnih zločinih v Trstu v članku, ki je bil objavljen 11. septembra; obodila je umor štirih slovenskih fantov dva dni prej kakor Amerikanski Slovenec. Prosveta stalno obsoja italijanski fašizem in fašizem vseh dežel! Prosveta stalno obsoja vse zločine italijanskega fašizma, ne samo onih, ki se dogajajo v Primorju; mi obsojamo tudi one zločine, izvršene nad italijanskimi socialističnimi in komunističnimi delavci in njihovimi voditelji, katere klerikalci vseh dežel odobravajo. Klerikalci bi se danes ploskali fašizem v Italiji, če bi samo socialisti in avobodomolce streljali v hrbet ali suvali z bodalom v trebuh. Pater Kazimir Zakrjak je v začetku fašističnih krvavih orgij zapisal v svoji Edinosti, ki se je kasneje prelevila v Amer. Slovenca, da se mu fašisti dopadejo!

Prosveta je obodila fašistične umore v Trstu prej kot jih je obodil papeški Rim, ki se danes molči! Papeški Rim, zaveznik fašizma — izjave italijanskih kardinalov, da je sam Bog poslal Mussolinija, ki je spravil Italijo s cerkvi, so na razpolago —, do danes še ni obodil fašizma v Trstu, kjer italijanski katoličani streljajo v hrbet slovenske katoličane (v fašistični milici ne more biti brezvezev niti framazonov, ker jih je Mussolini papežu na ljubo preganjal iz Italije), hinavei okoli Amer. Slovenca, ki se valjajo v prahu pred papeškim Rimom, pa nimajo niti ene besede o tem.

Kdo je torej iskrenjši in poštenjši v boju s fašizmom?

Zdaj pa o čikaškem shodu. Kdo je skilcal ta shod? Prvi je bil podpisan odbor Jugoslovanskega kluba in drugič gotovo število oseb. Kdo je pooblastil ta klub in dotične osebe za to akcijo? Nič, sami so se pooblastili. Ali so povabili podporni društva in druge organizacije na to akcijo? Niso! A. S. sicer pravi, da je Jugoslovanski klub povabil "nekatero predstavniko Jugoslovanov v Chicago in okolici" na posvetovalni sestanek, na katerem so "soglasno" sklenili, da se skliče shod. Torej samo nekateri! Ali je to pravilno in demokratično? Zakaj niso povabili odbornike, recimo tajnike, vseh podpornih društev in političnih ter prosvetnih organizacij v Chicago in okolici? Tak sestanek bi bil reprezentativen in najmanjšega dvoma ni, da bi se bili udeležili vsi in izvršili započeto akcijo. Če je šlo le za to, da čikaški Jugoslovani registrirajo svoj protest proti tržaškemu barbarstvu in informirajo ameriško javnost o tem barbarstvu in početju italijanskega fašizma sploh, bi bilo to prav lahko izvršiti, ker načelno se vsi strinjamo s takim korakom.

Pa ni šlo za to? Ljudje, ki so skilcali shod, so izrabili psihološki moment za svojo reklamo, zato se jim je tako mudilo! Niso apelirali na hladno razum, pač pa na čustva, na strast. Dokaz za to je dejstvo, ker so se za sklicanje poslužili fašističnih, ne demokratičnih, metod, ker so enostavno diktirali: Alo vai na shod, kdor pa ne gre, je izdajalec naroda! Dokaz je tudi v tem, ker zdaj rohne, zakaj ni Prosveta na tem in tem mestu in s takimi in takimi črkami delala reklamo za njihovo reklamo! — Tako delajo fašisti, ki samo diktirajo in potem v slepi togoti rušijo vse, kar se ne klanja njihovim diktatom. Sedanja togora Amer. Slovenca, je najlepši dokaz, koliko je tem ljudem za demokracijo, ki zahteva sporazuma večine in kompromisa pri vsakem delu. In posledica

(Nadaljevanje v zadnji koloni.)

Glasovi iz naselbin

Zanimive beležke iz raznih krajev

Volilna kampanja

Cleveland, O.—Politične borbe kapitalističnih in delavskih strank za novembarske volitve za izvolitev njihovih kandidatov v državne in zvezne urade se kmalu prične. V Ohio so se kapitalistične organizacije tako dobro zavarovale, da druge manjše stranke, kakor socialistična in komunistična, ne bodo mogle delati veliko ovire. Sprejeli so namreč postavbo, da vsaka stranka, ki hoče biti pripomnana ter priti na glasovnico, mora imeti 15% podpisov od volilcev in podpisati morajo biti iz dveh tretjin okrajev. Za soc. stranko je to težko, ker nima svojih postojank v vseh teh okrajih. Po vseh teh naporih smo pa toliko dosegli, da bodo soc. kandidati prišli na neodvisno glasovnico. Na tej glasovnici bodo volili volilci opazili ime Joseph Youcha, katerega je stranka imenovala kandidatom v državno senatno zbornico. Tudi imena drugih kandidatov soc. stranke bodo objavljena v javnosti tako, da bo lahko vsak vedel, kdor bo hotel voliti soc.andidate.

Soc. stranka v Ohio bo izdala veliko letakov in propagandistične svrhe in tudi svoj program, da bo vsak lahko vedel, zakaj se stranka bori. Na letakih bodo priobčena imena kandidatov, da bodo volilci vedeli koga naj volijo. Stranka priporoča vsem članom, da gredo pridno na delo, raznašajo naj letake in tiskovine ter apelirajo, naj se jih čim več priglasi za paznika v volilnih kočah, da ne bo spet kakšne goljufije, kakor je že navadno. V ta namen akcije stranka sestane vseh članov, ki se bo vršil 6. oktobra ob 8. zvečer v Superior Building, kjer bodo dobili potrebne informacije. So drugi, pojdimo na delo že z večjo aktivnostjo kot doslej, da pokažemo našim nasprotnikom, da se ne ustrašimo nobenih ovir, ki nam jih stavijo.

J. Krehel.

Komu je znano?

Canonsburg, Pa.—Ako se ne motim, je bil priobčen v dnevniku Prosveta nekako prve dni aprila dopis iz Arnettsville, W. Va., od M. Bedene, in sicer poročilo o eksploziji, katere je rojakom še gotovo v spominu. Med žrtvami je bil tudi en Slovenec, Frank Martinčič iz Dolnje Košane pri St. Petru na Krasu, domače Simancov. Ker nam je bil pokojni dobro poznan ter ravno tako njegovi starši in stari kraji, sem takoj po njegovi smrti sporočil njegovi materi v stari kraj in obenem tudi priložil dotični dopis, katerega sem izrezal iz Prosvete.

Ker so bili v dotičnem dopisu natančno vsi podatki zabeleženi, se je mati obrnila na naravnost na sodnijo v Postojni. Sodnik je napravil prošnjo, je odposlal konzulat ter jo zagotovil, če se bo dalo kaj dobiti po pokojniku, da se edino potom konzula najlažje vdobi.

Sedaj se pa mati pokojnega rojaka spet obrača name in me prosi, če je meni kaj znano, ali je imel pokojnik kaj denarja prihranjenega ali če mu je kdo kaj dolgoval, da bi jaz poizvedel ter ji odposlal, če se bo dalo kaj dobiti po pokojniku, da se edino potom konzula najlažje vdobi.

Nadalje prosim, da dotičnik, ki je dal dopis pokojniku — rojak Mihael Bedene iz Arnettsville, W. Va., če je tako priazen, da bi ji bil podrobno poročal o pokojnem sinu, zakar se mu je naprej zahvali, enako se zahvaljuje Prosveti, ker vsi tako plemenito delo in tako skrb za slovenske delavce, čeravno niso člani SNPJ. Pravi, da ji je bilo hudo, da ni bil njen sin pri SNPJ, ker ve, da bi se ona pobirala ter iztirjala odškodnino od kompanije, pri kateri je bil ubit v eksploziji.

Komur je kaj znano in če je bil pokojni poznan še kakšnemu

Slovincu v W. Va., bo mati zelo hvaležna, ako ji naznani o pokojniku, če misli, da bi se kaj dalo dobiti. Njen naslov je: Franka Martinčič, pošta Košana di Sotto, Venezia Giulia, Italia.

Pozdravljam vse čitatele Prosvete!—Frank Saman.

Konferenca JSZ za "Zarjo"

Na konferenci JSZ v Blainu, O. hio, je bila sprejeta sledeča resolucija:

"Mi, zastopniki soc. klubov in društev Prosvetne matice, združeni v Konferenci JSZ za vzhodni Ohio in W. V., na svojem zborovanju dne 24. avgusta 1930 v Blainu, O., izjavljamo, da so naše simpatije na strani pevkega zbora "Zarja" v Clevelandu in borbi z njegovimi nasprotniki, ki mu hočejo vzeti ime in imovino. Ta boj so podvzeli, da razbi-jejo klub št. 27 JSZ njegov pevski zbor, pod čigar okriljem deluje "Zarja" od ustanovitve. Mi pazno sledimo temu boju, v katerem so na eni strani pevski zbor "Zarja" skupno s klubom št. 27 ter vsi prijatelji kluba in zbora, na drugi strani pa skupina, ki si istotako lasti ime "Zarja", da se je ločila od originalnega zbora, si izbrala nov lokal in posluje pod novim programom, ki je klub št. 27 JSZ sovražna. S to razkolniško skupino so vsi tisti, ki vsled kakršnega koli vzroka mrze delavsko glasbo, v vlad česar jim prav pride vsaka prilika, ako morejo udariti direktno ali indirektno po klubu št. 27 JSZ.

Slovensko delavstvo v delokrogu te konferencie izreka "Zarji" in klubu št. 27 vse svoje simpatije v tem boju ter jima obljuba moralno, in v slučaju potrebe, ako bo izdan apel, tudi gromotno pomoč, kolikor nam bo mogoče.

Ne podajte se! Bodite vztrajni, kajti pravica je na vaši strani, in zmagali boste, ako bo sodišče sklepalo s stališča resničnega položaja in razvoja ter delovanja pevkega zbora "Zarja". Ako zmagate, bo to tudi naša zmaga. Če vas porazi, bo to sovražna udarec nam vsem.

Naj ori pesem "Zarje" pod okriljem kluba št. 27 naprej! Vi pa, sodrugi, v boju proti malomščanski ideologiji v vaši naselbini, kajti ljudje, ki se bore proti vam, se bore ob enem v namenu, da zatro ali onemogočijo ter oslabe vaše aktivnosti in vaše slube.

Nadaljujte z bojem! Priprani smo, da se s nami enakega mišljenja tudi vse drugo napredno delavstvo v Združenih državah.

Frank Blatnik, predsednik konferencie, Joseph Smay, tajnik, Nace Ziemberger, zapisnikar.

"Konec poti"

(Silka iz zadnje avtoletne vojne)

Chicago, Ill.—Mobilizacijski dekret je izšel... Vsi možki v vojaških letih so bili pozvani pod orožje. In s prvimi četami je moral oditi tudi Stanhope. Vesel je bil, da je pozvan med prvimi, in da pomaga rešiti domovino. Niso pa bili tako veseli njegovi starši. Nekak notranji glas jim je pravil, da je za nje izgubljen za vedno.

Odhajali so na fronto. Peli so in vriskali, vsi okinčani s cvetlicami in zastavicami. Najbolj hrupni so bili dijaki iz raznih vojaških šol. Smatrali so, da gredo na veliko slavnost, na kako tekmo s nogometno žogo. Niti najmanj jim ni prišlo na misel, da gredo v klavirno, da gredo na morišče. Norčevali so se iz "svačnika", prepevali sramotne pesmi o Nemcih, da bodo kajzerja silvega ujeli, pripeljali domov in ga obesili na prvo drevo. A čim bolj so se bližali bojišču, tem bolj tihi so bili; navdušenost zacer se niso izgubili, toda dolgi "marši", prenočišče na prostem, včasih niso dobili po cel dan ničesar gorkoga in jesti so morali prepečenec in konzerve. Spoznali so tako, da ne gredo na nobeno slavnost. Nekateri so postajali zelo malodušni in prav čisto bi se ne jezili, ko bi prišlo povelje obrniti se nazaj proti Angliji. Ko se je pa pojavil nad njimi prvi nemški letalec in spustil par bomb, so se jim pa odprle oči, da to ne bo nobena tekma s nogometno žogo, ampak da bo borba za življenje in smrt in v

korist komu?? Postajali so tihi in nič več ni bilo slišati petja in onega brezskrbnega šaljenja.

Prišli so na bojišče. Od daleč je bilo slišati zamolklo grmenje topov in prasketanje strojnih pušk. Srečevali so ranjence, ki so se le s težavo premikali, pričeli so se spogledovati in marsikateri je čutil v sebi nekaj straha.

Častniki so takoj opazili to spremembo med vojaki in so jih pričeli navduševati z raznimi brezmiselnimi govorancami. Toda tudi sami niso bili prav nič boljše na marširali je še bolj trepetal kot priprosti vojaki. Nanje je bojišče še veliko bolj vplivalo kot na moštvo. Bili so pa preskrbljeni s pogumom, katerega so nosili v steklenicah. Pomagali so si.

Ko so prišli na določeno mesto, so jim bili odkazani strelni jarki in zakopi. Tukaj jih je pa takoj minulo vse ono navdušenje, s katerim so odhajali s doma. Mesto lepših sob in drugega so prišli v jame, napolnjene s blatom, podganami in drugo nesnago. Marširali so v jarkih, ki so bili slabe kot živalim v hlevu. Z nasprotne strani so bili vedno obšipani s granatami, minami, kroglici; čuti ni bilo drugega kot stokanje ranjencev, žvižganje krogel. Prve dni je bilo še slišati tu in tam kak petje, šalo in podobno, toda le valed tega, da so prikrili notranji strah.

In Stanhope, tedaj še podpornik, je čutil isto. Ko je prišel v zakop, kjer je bilo določeno njegovo stanovanje, je takoj čutil v sebi nekako praznoto, katere si ni mogel rastolmčiti. Postal je molčeč in nekako mehnično je opravljal svojo službo. (Dalje prihodnjič.)

Ivan Molak.

Od Ljubljane do Londona

Slove od Ljubljane in Jugoslavije. Suvanje v rebra na meji. Krasota okolice Semmeringa

Dne 14. avgusta zvečer se je skupina izletnikov SNPJ, ki je bila na povratku v Ameriko namenjena v London, poslovila od Ljubljane in Jugoslavije. Načrt za to pot je bil narejen že prej v izletnem uradu v Chicagu in priglasi se nas je trinajst, devet moških in štiri ženske.

Bili so sledeči: John Olip, ki nas je vodil, Anton Gosar iz Detroita z ženo, Frances Robsel iz Kenosha s hčerko Julijo, John Čemažar in Ignac Hajnrihar iz Chicaga, Mihael Pleše in Stifko Gokjović iz Pittsburgha, John Malovrh iz Denverja in jaz.

Slove ne bo tako kmalu pozabljeno. Ljubljanski sodrugi in prijatelji so nam priredili ljubosnjivo odhodnico v hotelu Miklič nasproti glavnega kolodvora. Bilo je zbranih lepo število sodrugov in sodrugic in vsi so skrbeli, da so nam sadnje ure v Ljubljani potekle hitro, žal še prehitro. Med drugimi so sedeli pri dolgi mizi naši delavski književniki Seljak, Cerkenik, Klopčič, Kreft, Vuk, Talpa in Maribor, dalje urednik Mlinar in knjižničar Stukelj. Bili so tudi delavski zapniki in razni reprezentanti organiziranega delavstva. Navzok je bil tudi g. Milavec, zastopnik Cunard linije v Ljubljani in g. Pintar, zastopnik "Putnika".

Večer je potekel med resnimi in živimi govori, recitacijami (Kreft), petjem in seveda med pridnim zalvanjem. Cerkenik je pri tej priliki pokazal, da izborna poje; dasi ne pije. Avtor "Rose" je namreč goreč suhač, kar pa ga ne ovira, da bi ne sedel v mokri družbi tudi do pozne ure, če je treba. Angelo ja, kot pravimo mi, dober "sticker" in "mixer". Prav tako ima Bratko Kreft vedno povezan kosarec pred sabo; dobrodušni Mlinar tudi. Ti naši ljubljanski suhači pa imajo to dobro svojstvo, da iz arca privlačijo drugim, česar nočejo sebi, zato bi jim delal veliko krivico, če bi jih metel v en klub z ameriški suhači.

Končno so pripeljali tudi fotografija, ki je puhnili aliko omizja, nato pa je čuječi Olip, ki je imel eno oko vedno na uri, napovedal konec zabave. Morali smo se posloviti in teklo nam je bilo pri srcu. Sodrugi in prijatelji so nas spremljali prav do sedev v vozi. Bilo je nekaj tes-

Ta drama bo uprizorjena 26. oktobra popoldne v dvorani CS-PS. Kupite si vstupnice za sedaj; cene jim je 75c in dobite jih pri članih in članicah kluba št. 1 JSZ. Dramo uprizori dramski odsek kluba.

Publicistični odbor.

"Hard time party"

Chicago, Ill.—Zadnji poziv vsem ljubiteljem prave domače zabave, da kupijo vstupnice k prireditvi društva "Nade" št. 102 SNPJ, ki se vrši prihodnjo soboto zvečer v spodnji dvorani Lawndale Masonic Temple, 23rd St. in Millard Ave. Pričetek točno ob osmi uri zvečer. Vstopnice so v predprodajo po 35c in pri vstopu bodo po 50c.

Postrežba bo izborna v vseh ozi-rih. Poleg tega so določene še tri nagrade za one tri osebe, ki bodo prišle na to zabavo čisto najbolj primerno oblečene.

Udeležite se te zabave, ako se hočete v resnici dobro zabavati v pristni domači družbi. Igral bo John Kochevarjev orkester, ki je objubil, da bo igral prave domače komade za ples. — Torej na svidenje v soboto zvečer.

Publicistični odbor.

Skupen piknik

W. Frankfort, Ill.—Naznanim, da bodo društva št. 813 SNPJ, št. 515 HBZ, št. 25 ZSPZ ter 219 in 222 SSPZ priredila zadnji piknik v letošnji sezoni, ki se bo vršil 5. oktobra pri John Slivniku.

Ne bom opisoval, kaj vse bo mo imeli na tem pikniku. Pri-dite na piknik in se tako pripravite, da bo zabava za vsakega dovolj.—Tajnik društva št. 313.

Zdravljenje z dieto

Veliko se zadnje čase govori o zdravljenju različnih bolezni, zlasti pljučne in kostne tuberkuloze, naduhe, migrene, bolezni želodca in prebavil, lupusa in živčnih bolezni s tako zvano Gerson-Sauerbruchovo dieto. Dr. Gersonova teorija, ki jo je praktično uvedel na svoji kliniki v Berlinu Sauerbruch, obstoji v tem, da mora biti bolno telo, pri katerem je vsak bolni organizem zastrupljen — v nasprotju z zdravim organizmom, ki sprejema sicer strupe, a jih lahko zopet izloči — v vsej svoji celoti prenovljeno in očiščeno od škodljivih snovi, ki jih proizvaja bolezen, telesu pa moramo dovajati novih sredstev — vitamine. Temu namenu služi posebna metoda prehranjevanja, na katero se mora bolnik navaditi. Po tej metodi dobi telo na eni strani kolikor mogoče malo klorovega natrija, prvine, ki je je največ v kuhinjski soli, na drugi strani pa kar največ vitaminike hrane.

Bolniku je prepovedano kajenje, alkoholne pijače, kuhinjska sol, posušeno in soljeno meso, klobase, gnat in slanina, posušene in soljene ribe, kis, vsi pridatki k juham (Maggi, Juhan), pikantni siri, konzerve itd. Tudi uživanje mesa je omejeno, beljakovine pa nado-mestajo jajca in mleko.

Njegova hrana pa je takšna: vsak dan po 1 do 2 sirovi jajci, nekaj citrón, veliko sadja in sadežev vseh vrst, solata brez kisa, paradiziki, sirovo korenje, repa, iztisnjeni sok teh sadežev kot dodatek k juham, kompoti, pol litra sirovega mleka (tudi joghurt, kefir itd.), nesoljeno sirovo maslo, opoldne in zvečer sveže nadešena zelenjava, kuhan krompir; predvsem pa malo jajčnih in močnih jedi, malo kruha in sladkorja in prav malo rib. Za izpremembo mineralnega presnavljanja in v zamenjavo za kuhinjsko sol pa priporočajo "Gersonov mineralogen".

Ta dieta ni težavna za spretno kuharico, treba pa, da se prilagodi vrsti in stanju bolezni. Zato je dobro, da vprašamo prej zdravnika za svet. (Zena in dom.)

Hipermangan v gospodinjstvu

Vsak pozna drobna, temna, bleščača zrnca, ki dajo, če jih vržemo v vodo, rdečevijoličasto barvo. V kozarcu vode raztopljeno zrno da dobro ustno vodo in vodo za desinfekcijo ustne dupline. Nožna kopej z nekoliko zrnec te snovi učinkuje zelo očiščevalno. To je splošno znano. Manj pa vedo ljudje o tehle uporabnih možnostih hipermangana.

Meso, ki malo diši, izgubi takoj duh, če ga operemo najprej v raztopini te snovi, potem pa še s čisto vodo. Hipermangan lahko uporabljamo tudi za barvanje zastorov, prtov, nogavic itd., če hočemo, da dobe barvo sirovega platna. Za svetlejšo barvo vzamemo bolj razredčeno raztopino in obratno. Treba pa je dati v to barvo blago popolnoma suho.

Pri čiščenju stanovanja in drugih stvari uporabljamo hipermangan za odstranitev neprijetnega duha in za razkuževanje. Tudi pri kopanju domačih živali primešajmo nekaj kapljic v vodo.

Našim gospodinjstvom priporočamo, da imajo doma vedno pripravljeno steklenico s precej močno raztopino te koristne snovi, ki jo pri uporabi primerno razredčijo. Steklenica mora biti dobro zamašena in spravišana na varnem kraju, da ne pride v roke otrokom. Paziti pa je treba, da ne pridejo v blago in tkanine madeži, ker jih je potem zelo težko odpraviti. Hipermangan se dobi v vsaki lekarni.

ALI SO MUČENIKI ZA REKLAMO?

(Nadaljevanje s prve kolone.)

je bila, da je bil shod ne toliko izraz protesta proti krvoločnostim italijanskim fašistov kolikor je bil manifestacija za jugoslovanski fašizem v Chicagu! Sami so se že v naprej porazili, ko so pripravili celo vrsto patriotičnih govorov in samo — enega v angleščini za ameriško javnost, ki pa ni nikjer zagledal belega dne, ne v čikaških dnevnikih, katere čita tri milijone ljudi! In za ta vaš flasko naj bi bila tudi Prosveta odgovorna? Ej, prijatelji, kje vam je pamet!

Trditve Amer. Slovenca, da smo pri Prosveti osebni in ne maramo za skupne akcije radi nekaterih oseb, ki začnejo take akcije, je druga otročarija. Ako ne maramo, ne maramo zato, ker smo načelni, da boste vedeli! Nas vodi pri vsakem koraku demokratično načelo in če tega ni, vamo, da je vsaka akcija zavajena.

Vsi naši čitatelji in zavedni člani SNPJ odobravajo to naše stališče, zato se smejejo otročjemu apeliraju Amerikanskega Slovenca na "narod", ki nam "reše nameni kruh", da nas obodo radi tega, ker ne moremo pomagati pri izrabljanju tržiske tragedije v njihovo neobedno reklamo. Ta je pa lepa!

Domašljavci pri Amer. Slovencu naj rajši pogledajo po svojih pristilih v katoliškem taboru, ki obrača hrbet njihovim franciskanskim kompaniji. Zadržna konvencija katoliške jednote je dala broce tej kompaniji, ki je odklonila Čvrška, Grdino in Černeta iz odbora. To je bil hud udarec za franciskansko kompanijo in njeno čikaško glasila. Ali bo treba zdaj izrabiti primorske mučenike — kakor se izrabljajo že v rinskih mučenikih, pravi in izmišljeni — za ohranitev logičnega vpliva in bistvenosti?

The Society shall insure to its members personal freedom of religious, philosophical, ethical and political creeds.

Declaration of Principles, SNPJ By-Laws

PAGE SIX

PROSVETA

ENGLISH SECTION

FOR MEMBERS OF SLOVENE NATIONAL BENEFIT SOCIETY AND AMERICAN SLOVENES

Those who would give up essential liberty to purchase a little temporary safety deserve neither liberty nor safety.

Ben. Franklin, Motto to Historical Review

WEDNESDAY, OCTOBER 1.

PROSVETA (ENGLISH SECTION)

Devoted to the interests of the English speaking members of the Slovene National Benefit Society and the American Slovenes, the English Section of the Prosveda provides news, articles, stories, etc.

Communications intended for publication must be received at the editorial office not later than each Monday. The Prosveda does not assume responsibility for the views expressed by any of its contributors.

Anonymous contributions are not considered. Each contribution must be properly signed; assumed names to be used when the contribution is accompanied by the real name. All manuscripts sent at owner's risk, and contributions will not be returned.

Write directly to the English Section of the Prosveda, 1001 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill. (LOUIS BRUNGER, Editor English Section.)

PROSVETA-ENGLISH SECTION

1001 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
(LOUIS BRUNGER, Editor English Section.)

A New Spirit

We are sensible of a new condition, a new spirit, in the Slovene National Benefit Society. This spirit—a nearer approach to real fraternalism—is evidenced in many ways: by increased interest among young members and social activities by local lodges; by increasing membership, and by a more friendly attitude of all local lodge workers toward each other. The pages of the English Section of the Prosveda give ample evidence of this new spirit; occasional controversies notwithstanding, which tend to occur periodically in any organization.

In no six months in the history of the SNPJ Youth Movement have so many people said so many nice things on these pages as in the past six months. Every issue contains articles by our youthful members who are working constantly for the Society. A number of our members are regular contributors. And it is only natural that among so many different contributions there would "erupt" some petty remarks, but those we cannot view with unnecessary consternation; on the contrary, we must subordinate them in importance to the other much more valuable aspects of the Society.

The New Membership Campaign for the English Speaking lodges has begun. It is up to us the younger set of the Slovene National Benefit Society to bring this membership drive to a happy termination. It is up to every true SNPJ member to cooperate and bring into his lodge new members. This new campaign, lasting six months, will be a real test for our Slovene (Jugoslav) youth whether or not it is able to build constructively and untidely, and whether it is willing to advance the new spirit of real fraternalism under the banner of the SNPJ to broader spheres among our young people.

Favorable responses from various local lodges have so far proved that our young people are conscious of the importance of the new membership drive, and this gives sufficient proof that the campaign will mark another successful milestone in the history of the Society. And now it remains for us to do our utmost in the next six months. Begin now!

"Hearts of America"

Kansas City, Kans.—There seems to be a lot of competition going on in this locality. Since the "Hearts" have been organized and are functioning properly, other lodges that are based somewhat on the same principles, are organizing English speaking lodges.

That is perfectly all right, but it is up to the present members of the "Hearts of America" to see that their membership increases. This can be done only by interesting the youth in this locality with activities and sports. Will we strive to increase our membership? Yes for the more members we secure, the greater hold we will have on the more vital factors pertaining to our lodge.

On October 1, begins another membership campaign. This campaign is open to all English speaking lodges of the SNPJ. Right now is the time to enter those prospects that have been hesitating to join.

At the last dance of our lodge, the "Hearts" proved to the general public of this city that they are right there when it comes to having a good time. It was the 18th of September. What a lucky number, 13. Never before had the "Hearts" had so many people at their dance. Not only that, but the orchestra that furnished the music, certainly did their stuff.

In behalf of all the members of the lodge "Hearts of America," I wish to express my sincere appreciation to the help rendered at this dance. For the success of this dance, we have practically the whole of the membership to thank. The cooperation of the members is not to be forgotten.

Now, as the time goes on, we find ourselves ready to celebrate our first Anniversary dance, October 13, 1930. The "Hearts" will stage an affair that will go down as the greatest success in its history.

Once again, let the members of the lodge give their undivided support to entertain that mass of people that are so willing to see us at the top. Success once, success again and again. Cooperation is the backbone of the lodge. So attend the meeting regularly and keep in close touch with the progress of the lodge.

Don't keep those clever ideas to yourself, but let the members welcome them at our next meeting. Any suggestions or criticisms would greatly benefit the lodge.

Remember the next meeting of the "Hearts" in October 9. Final arrangements will be made for our anniversary dance. Let's make this meeting 100% in attendance.

How many new members will you bring to the next meeting?

Anna L. Kries.

Ramblers Lodge No. 713

Harmerville, Pa.—The Ramblers are still rambling. They are after it. What? First prize in the Membership Campaign.

The Ramblers are requested to be present at the meeting on October 5, at 10 a. m. at Carpage hall. Come on, Ramblers, and welcome about twenty new Ramblers who will be initiated. There will also be a discussion on three important subjects, namely, a dance, bowling, and soccer.

As Louis Kocela has asked me to do, I will try my best to keep other lodges informed, through the Prosveda, of our progress.

Joseph Langus, Sec'y.

The Reveliers' Column

Ambridge, Pa.—Youth seldom thinks seriously of the future, of illnesses, of death, and rarely of beneficial fraternities and the good that can be gotten from such a membership. This society needs youthful members! What better means can we secure new members than by social affairs, good comradeship and athletics? By playing on their love for sports, many new members can be acquired. After they will have joined it is an easy matter to educate and interest them in the SNPJ.

The Reveliers truly desirous of keeping up to the minute in all things have appointed an athletic committee to develop sporting interest in the lodge. It is hoped the committee will take their task dutifully and show results. The Reveliers not on the committee should back every action that this athletic committee thinks will be of use to the lodge.

Bowling and basketball are almost on top of us. Let's do something about both these sports. We reveliers, after establishing such a nice reputation, aren't going to let all the other lodges have teams and we will have none. Let's see some action and cooperation.

We have our own judges, our own critics. We have a great organization today. The SNPJ has a road to travel and that road must lead to a greater height—ever rising. Should we turn off that road or retreat in anyway we will be our own judges, our own critics as to why we turned off our path or retreated. Let us go onward to success.

Bro. Louis Grodeck, successful Slovene businessman of Ambridge, has often helped the Reveliers in all cases. This writer wishes to express his thanks for everything done so far for the Reveliers.

Reveliers, the membership campaign is on. Let's increase our lodge to over 100 members. Let's get ahead here in Pennsylvania. Reveliers, to your guns and keep firing until the enemy submits and joins our ranks.

In Prosveda's Sept. 10 issue we noticed that Incognito, of Flasher's column, wrote that "Journey's End" would be enacted, and in Slovenia. It is a good play and should prove a great drawing card. It's translation into Slovene will make it more attractive. Good luck!

There is an ever growing interest in winter sports. Bowling, basketball and other sports are a great stimulant in forming a finer unity of the society.

Welcome to the Clairtonians, our newest lodge of Clairton, Pa. Good luck and success!

Bro. Strah of the Mulberry, Kans., Sunflowers wrote an excellent article entitled "Lodge Builders."

Sister Stefania Matinkaj of the Western Sparklers of Oregon City, Ore., had a wonderful piece in Sept. 17 Prosveda. I didn't know we had lodge so far west.

Louis Kocela, Revelier.

Pioneer Dance in Their Venetian Kingdom

Chicago.—All aboard everybody, for the gondola is leaving soon for the Pioneers "In their Venetian Kingdom" Dance. We expect to arrive at the Bohol Hall-Tyrra Hall at 8:15 P. M. on Saturday evening, October 11, in time for this wonderful dance.

The best way to secure passage on this gondola is to buy your tickets in advance for 50 cents because if you don't you will have to pay more at the door.

This time the Pioneers have decided to show the folks who attend their dances and affairs a better and bigger time than ever. They have secured a much larger hall than was used last year, where everyone was so crowded it was well-nigh impossible to dance.

Excellent decorations will transport us to Venice, the center of Romance and the joyous spirit of the occasion at which time the Pioneers will be celebrating their 5th anniversary.

The music we will hear is another treat the Pioneers have in store for us. This time they promise us music which excels any yet played at their past dances.

Music will be rendered A La Gondola by "Frank's Original Nite Owls." This sounds good, so—al aboard everybody, I'm anxious to get a taste of their joyous spirit and the music.

The Gondolier.

The Membership Campaign Is On! Stalwarts' Sayings

For English Speaking Lodges of the SNPJ

The awaited day is here. Strain no more. Let the pent-up steam of enthusiasm and brotherly competition for new members go!

Let the Slovene Speaking Lodges know that we can go over the top full speed and bring in our quota.

SET YOUR QUOTAS!—A MEMBER A DAY IN FIRST PLACE YOU STAY! ACT NOW! GET THAT NEW MEMBER!

Onward English Speaking Lodges of the SNPJ!

ACCEPT THE CHALLENGE WHICH PUTS OUR ABILITY TO THE TEST OF RESULTS OBTAINED

REMEMBER: GET THEM YOUNG, up to thirty; GET THE JUVENILES!—Get them all, if they will make as good members as you.

Lodges and members, show them the stuff we are made of...

NO ACTION, NO NEW MEMBERS.

TERM: The Campaign shall begin Oct. 1, 1930, and end March 31, 1931, inclusive.

FEE: During the Campaign the initiation fee shall be \$1.00 for adults.

Juveniles are free of initiation.

Examination fees to be paid by applicant or lodge.

CONTEST

Every adult member initiated during this Campaign will count for 2 credits. Juveniles for 1 credit. At the end of the Campaign members will be awarded prizes as listed below according to the highest number of credits.

(1) In case of tie for any of the main prizes such members will be given an extra 30 days to break the tie.

(2) Besides the main prizes \$1.00 shall be given every member for each new adult member.

(3) Payment of prizes shall be made 60 days after the close of the Campaign upon verification of the good standing of all new members.

(4) Cash prizes given only where specified.

(5) Awards will be given only as listed. All prizes will be bought and distributed thru the Campaign Committee.

(6) Note—First and Second prizes carry the restriction that the two highest over 50 credits will be entitled to them. If no one secures 50 credits first and second prizes are automatically excluded and third prize becomes first prize.

PRIZE LIST

1st and 2nd—For the two highest over 50 credits—Choice of—

A 2500 mile railroad trip during the summer of 1931, tickets purchased by us. A \$291 Majestic combination Radio Set.

3rd—Choice of—\$100 Diamond Ring. \$100 Radio.

4th and 5th—Choice of—\$50 Elgin Wrist Watch. \$50 Suit of Clothes. \$50 Ladies Gown.

6th—Choice of—\$40 Eastman Kodak. \$40 Suit of Clothes.

7th—Choice of—\$35 Portable Typewriter. \$35 Eastman Kodak.

8th—Choice of—\$30 Elgin Wrist Watch. \$30 Eastman Kodak.

9th—Choice of—\$20 Value.

10th—\$10 Value.

11th to 20th—10 prizes—Choice of—\$7.50 SNPJ Gold ring. \$7.50 Pen and Pencil Set. Other \$7.50 Values.

21st to 50th—Choice of—\$5 Pen and Pencil Set. Other \$5 Values.

Note: Supreme Board members are exempted from any of these 50 prizes.

(Other lodges wishing to participate in this Campaign may do so by filing request with the Campaign Committee. For all lodges the age limit for new applicants shall not exceed 30 yrs.)

Here and There with Comrades

Cleveland, O.—The campaign is on! So far as is known the Comrades will have at least five new members after their next meeting. The Cleveland Federation is offering some splendid prizes, and also individual prizes during the campaign. The Comrades are going to be at, or near, the top of the list when this campaign ends.

The entertainment committee will be at the Slovene Nat'l. Home on Friday evening, Oct. 5, decorating the hall. Members who care to help or offer suggestions are welcome.

All Cleveland and out-of-town lodges are heartily invited to attend the 5th annual Harvest Dance on Oct. 4. Comrades, let us not forget the Strugglers' mammoth Masked Dance on Saturday, Oct. 11.

Contrary to rumors which have been circulated stating that there would not be an Inter-Prat basketball league this fall the announcement has been made that there would be a league. The schedule has not been arranged as yet but it will be shortly. The league will get under way early in December. All games will be played on Wednesday evenings, beginning at 8 p. m.

The advent of cool weather and the closing of the baseball season brings other sports activities to the fore. The first meeting of the Inter-Lodge bowling league will be held on Friday, Oct. 5. Elections will be held and plans for the coming season discussed. The Comrades have already signified their intention of entering and we are ready to start at any time.

All bowlers are requested to get in touch with Frank Fifolt, the captain of the Comrades' team.

The Loyalties of Collinwood will celebrate their 4th anniversary on Sunday, Oct. 5. Comrades are urged to attend their dance which is to be held at the Slovene Home on Holmes Ave.

Bosidar Jakac, the Slovene artist who has been visiting in the United States for the past year, has been granted an extension of his visa to this country. Clevelanders were fortunate in being able to witness an exhibition of his art at the Slovene Home last spring.

The Slovene School had an enrollment of more than twenty pupils last Friday. Many of these were new students. A number of the old students have not put in an appearance, but it is expected that they will all be on hand for the opening classes next Friday. There is still room for more students.

The yearly elections will be held soon. This year as in the past a new president will be elected. In conformity with a precedent which was established five years ago the president's position, next January, will be occupied by another young man or woman. The writer has done all in his power to uphold the duties of his office and expresses the hope that his successor may do likewise. Let us begin now to choose someone who will be worthy of the honor which is to be bestowed on him.

John J. Kibik, Pres. Comrades.

By Daddy

Kenosha, Wis.—Members, here's a chance to kill two birds with one stone. By getting those promised members, now, you will benefit both your lodge, as well as your bank roll. You know every new member means a dollar, while this membership drive is on, so why not make hay while the sun shines.

The coming of winter means that basketball, that king of all winter sports, will soon be here. Mgr. John E. Mauer wishes everyone interested in this favorite indoor pastime to report for practice at the Armory on Thursday, Oct. 2. A special invitation is extended to the girls to be present at this initial practice session, as two prominent girls' basketball teams from Racine will "put on" an exhibition, prior to the boys' workout.

Why not a Stalwart football team? We sure have a wealth of good material. A real championship team could easily be built, around the following "molekin warriors." Rudy Penza, former Northwestern University star, Kenneth Knudsen, William Kolar, Academy letter man, Ossie O'dar, S. Chudada, A. Pohizek and J. Moeck, all outstanding performers on last year's "Lake Shore Champs," the Elks' team. Let's "huddle" and talk over this Stalwart football team idea. What do you say, members?

Talk about your Bobby Jones. Boy, we've got one we're mighty proud of. He won two championships, in two successive days. On Saturday, Sept. 19, he won the Kenosha golf championship and on the following Sunday he won the Midwest golf championship of the SNPJ. Congratulations, Brother Emil Chubril!

Saturday, October 4, at Roba's Hall will be the scene of the great Stalwarts' banquet in honor of their championship indoor baseball team. Medals and trophies will be awarded by the City Mgr. E. T. O'Brien.

It won't be long now, when our Stalwart lodge will be represented in the wrestling game. Yes, sir, our corpulent athletic marvel, Alex Pohizek, will turn "rassler" on Oct. 15, under the management of J. Moeck, the builder of champions. Alex's first tussle will be at Madison, Wisconsin, Oct. 25.

The newly elected entertainment committee, Mrs. Rose Smith, Cy Harris and Anton Mauer, will put on "something new" in the line of fun frolics at the German American Hall, sometime in November. Watch Prosveda for further details.

Waukegan, let's hear from your famous girls' bowling team, in regards to a match with our girl "Keglers." Our captain says "Watch our smoke when we burn up the alleys with a barrage of strikes this season."

Don't forget, our next meeting is Friday, October 10, and that dues are due on the 25th of each month.

STRUGGLERS

By A Quack

Cleveland, O.—Great news! The Quacks are again at it. Their adopted slogan is: "Every Member A New Member." It can be done. Keep your eyes open on the Strugglers. Our meeting was Oct. 1, which really excluded our opening chances, but beware!

We have lost our Vice-President who has left us to attend State Teachers College in Pa., taking over duties of Football trainer. Here is wishing you luck, Bro. Svetek.

Have you forgotten the Strugglers' big date Sunday, Oct. 13, at Slovene Home, Waterloo, Ed? It's a mask dance and first prize is a 30 minute airplane ride.

Then the "Quacks" will open their initial dance on Nov. 15, at the same place. Come and solve the mystery and win a prize. Something new and different is assured you. Don't fail the Quacks.

Our Brother Lodi Mandel has returned back to Ohio Northern University for his final year. Leaving Oshelco, his monkey, behind for seasoning.

Red hot news to neighboring lodges. The Quacks plan action the next six months. Their goal is 150 new Strugglers. Anybody willing to place any competing bets that it can't be done? We will accept them. Lindy and his gang of 15 captains will canvass every territory including Loyalties Progressives, Beasons etc. Be careful!

The SNPJ Reality

Mulberry, Kans.—The Slovene National Benefit Society is an influential, potent factor in the great fraternal system; it is the champion among the Slovene benefit societies in America, as well as a real pioneer for the progressive element among Slovene settlers in this country. Its achievements are great, its endeavors noble, and its accomplishments far-reaching. Our Society provides means by which lives can be made safe, and we should keep in mind the fact that while it is a great thing to save a life, still it is greater to make a life safe. All these facts prompt us to urge young Slovenes to become active members, explain our aims and good work, and crown themselves with the name champions.

The SNPJ is also sponsoring sports and athletics for the simple reason to develop our youthful members physically and mentally. The SNPJ sports and athletics are now in their infancy, so to speak, but are already a dominant factor that will largely determine our future growth.

Every man is his own driver. When his better self keeps the reins, ability and talent are checked up and he moves ahead at a brisk pace. But if he allows to take it easy, discouragement creeps in, he gets so he "Don't care" and soon heads for the bow-wow. These dual forces are always struggling within us, and every time you follow the guidance of your better self you strengthen your character and make success more sure.

No other body in the SNPJ but the members of the English speaking lodges, are competent and qualified authorities on the subject of how to win the American-born Yugoslavs on behalf of the SNPJ.

The New Campaign has already started and now is the time and duty of every member to get busy and secure, say, at least one member. This is our Society and it will be just what we make it.

William J. Strah, Rec. Sec'y of Sunflowers.

Sun-Bursts

By Haymaker

Cicero: Hear ye! Hear ye! Lend me your ears, as the Sunflowers Lodge No. 632 SNPJ announces its famous star entertainers which will be featured at its marvelous Fall Dance which shall be held Saturday evening, October 25th at Vacek's Hall.

Our master of ceremonies for that evening will be no other than Count C. McAdacte the popular entertainer from Milwaukee's most famous night club. He will be ably assisted by Miti Tamase, Milwaukee's youngest Slovenian Radio Star, by "Sia" Doelger, the famous "Blues" singer and Pauline Delicek and by many other stars as well as by the famous Sunflower Integrity chorus girls.

"Sia" Doelger will sing the latest stage hits and "My Maz." While Pauline Delicek will prove that she is a tap dancing artist de luxe.

This is only an introductory announcement. Other stars will be announced in coming issues of Prosveda.

Our girl basketballers practice every Monday from 8 to 9 p. m. at the Lawson gym, located at Homan and 13th streets, Chicago. At our first practice six promising stars appeared, at the second practice there were eight and we hope the next time there will be ten or more.

The Sunflowers' membership drive is on. At least two new members will be admitted in our October meeting, while several will be nominated so that they will be admitted in the month of November. The Chicago Federation of SNPJ Lodges will award three membership prizes to brothers or sisters who are members of such Chicago lodges which are affiliated with it, and who have secured the most members in this membership drive. The first prize is a cash prize of ten dollars. Let a Sunflower win this prize!

It is a sad state of affairs that all the Chicago English speaking subordinate lodges have not the right spirit of brotherhood, especially, in such instances, where fraternal brothers and sisters from distant cities are our guests. We know that visiting teams do not and cannot afford to bring with them a large delegation of rooters. On the other hand we know that rooting does help to win a game. It is too bad that a home team does not have the foresight to provide cheer leaders and divide its flock of rooters between the contesting teams and thus imbibe real fraternal spirit to all persons who are on the side-lines. And it is a still sadder story, when a home team lacks foresight, and other subordinate lodges from the same district recognize this lack of foresight on the part of the home lodge, and provide rooters for the visiting team that such rooting is immediately construed by the home team and its lodge as "rowdiness."

Verona Views

Verona, Pa.—We are pleased to state that we have some very encouraging news with reference to the SNPJ Bowling League to be formed by the Veronians, Comets and Ramblers. The writer had a very pleasant talk with Bro. Joe Comatz, president of the Ramblers, and Bro. Max Kummer, leader of the Comets. They were very much enthused over this project and expressed themselves heartily in favor of a bowling league composed of the three lodges. They promised to lend their full cooperation and assistance to help make it a success.

The Ramblers will have their part of the details completed at their regular monthly meeting on Oct. 5. The Comets will hold a special meeting to finish their arrangements. The Veronians are already prepared to start. This practically assures us of a league, which will provide an excellent source of fun and entertainment during the winter, and serve as a means of bringing us in closer contact with each other. Sia Kummer of the Comets and Sia. Frieda Comatz of the Ramblers state they will be able to secure a few girls' teams and plans are being made to form a girls' bowling league.

Incidentally, while speaking to Bros. Comatz and Kummer, they stated that their lodges intend to secure a large number of new members during the present campaign, having quite a number of new applicants on the books now. So, it would not be surprising to see some of the prizes find their way around this territory when the campaign winds up. We wish them luck. Once again we request you to reserve Nov. 5, the date of Veronians' Annual Fall Dance.

—Vic Javor.

Voice of the Members

The time to act is now; therefore tune in with the Campaign Committee by being the first to send in your weekly, fortnightly or monthly quota. Have special meetings and keep the numbers rolling up!

